



Van 'regelgericht' naar 'risicogericht' werken

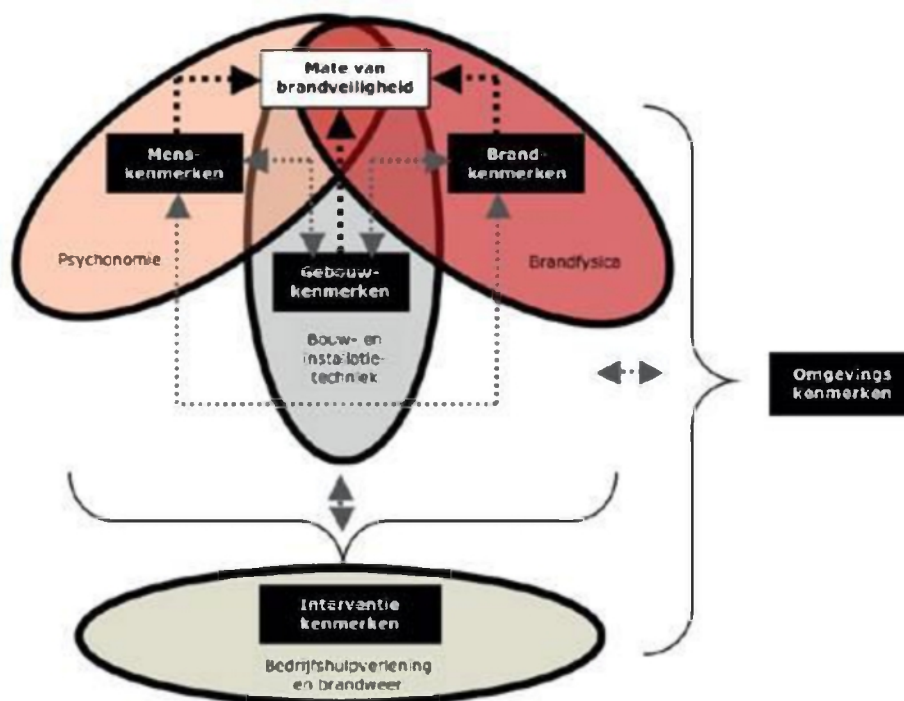
notitie afdeling Risicobeheersing (versie 3.0)

Beleidskader 2017 – 2020

Uitvoeringsprogramma 2019

Veiligheidsregio Haaglanden, Brandweer

1 december 2018



INLEIDING:

De afdeling Risicobeheersing is onderdeel van de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH). Ons werkgebied telt ruim één miljoen inwoners. Wij richten ons met name op het versterken en borgen van de fysieke veiligheid en het voorkomen van brand. Dit doen wij door advisering bij ruimtelijke- en infrastructurele ontwikkelingen, externe veiligheidsvraagstukken en (ver)bouw- en nieuwbouwplannen. Ook oefenen wij toezicht uit tijdens de realisatie- en gebruiksfase van gebouwen.

In de komende jaren wordt de Omgevingswet geïmplementeerd. Dit is een enorme transitie in het fysieke domein. In deze notitie wordt de transitie naar de nieuwe situatie geschetst. De grootste verandering waar wij voor staan is de omslag van 'regelgericht' werken naar 'risicogericht' werken.

Transitie omgevingsrecht

In de Omgevingswet worden regels gesteld waar de overheden zich aan moeten houden bij het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze regels zijn opgesteld om de risico's voor mens en omgeving te beperken zodat veiligheid en gezondheid niet in het geding komen.

Risicogericht werken

In navolging van de Omgevingswet richten wij ons in onze werkzaamheden op het beperken van risico's voor mens en omgeving zodat veiligheid en gezondheid worden gewaarborgd. Dit houdt een omslag in van 'denken vanuit de wetsregels' naar het denken vanuit de 'risico's voor gebruikers en de omgeving'. Beide onderwerpen komen in deze notitie terug.

De afdeling Risicobeheersing is aangesloten bij het 'regionaal projectleidersoverleg implementatie Omgevingswet Haaglanden' en bij alle werkgroepen die hieronder vallen.

Leeswijzer

Eisen aan de inrichting van de werk- en ondersteunende processen zijn wettelijk vastgelegd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de daarbij behorende algemene maatregelen van bestuur. Dit zijn de zogenoemde procescriteria.

De procescriteria beschrijven de eisen die gesteld worden aan de sluitende beleidscyclus, het zogenoemde BIG-8 model¹. Dit model bestaat uit een vierjaarlijks (strategisch) beleidsplan, een operationeel beleidskader, jaarplannen en een monitoringsplan².

De beleidscyclus die in de Wet Veiligheidsregio's is omschreven laat overeenkomsten zien met het BIG-8 model. Om de samenwerking en afstemming met de gemeenten zo optimaal mogelijk te laten verlopen, wordt het BIG-8 model gebruikt voor het vaststellen van het operationeel beleidskader en jaarplan van onze afdeling. Daarom is deze notitie verdeeld in vier delen:

¹ "Uitvoering met ambitie, Kwaliteitscriteria 2.1, Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving krachtens de Wabo" (VTH-Kwaliteitscriteria 2.1). Ministerie van Infrastructuur en Milieu, d.d. 7 september 2012

² Monitoring volgens artikel 7.6 Besluit omgevingsrecht. Bestuursorganen bewaken de resultaten en de voortgang van het uitvoeringsprogramma.

Deel I: Strategisch beleidsplan VRH 2015-2020

Een verkorte versie van het door het Algemeen Bestuur vastgestelde strategische beleidsplan VRH voor de komende jaren.

Deel II: Operationeel beleidskader Risicobeheersing 2017-2020

Het operationeel beleidskader waarbinnen de afdeling Risicobeheersing de genoemde taken uitvoert rond het versterken en borgen van de fysieke leefomgeving en het voorkomen van brand.

Deel III: Jaarplan Risicobeheersing 2019

Het operationele jaarplan voor 2019. Voor dit jaarplan zijn alle negen gemeenten geconsulteerd en is lokaal maatwerk mogelijk gemaakt, naast het pakket aan overgedragen reguliere taken.

Deel IV: Monitoringplan Risicobeheersing

Een lijst indicatoren waarmee de afdeling Risicobeheersing de resultaten monitort in de vorm van kengetallen. Deze worden afzonderlijk gerapporteerd, per tertiaal en per gemeente.

Inhoud

INLEIDING:	2
1 DEEL I:.....	5
STRATEGISCH BELEIDSPLAN VRH 2015-2020	5
1.1 Flexibiliteit	5
1.2 Differentiatie	5
1.3 Specialisatie	5
1.4 Risicoklassen.....	6
1.5 Brandveilig Leven	7
2 DEEL II:.....	8
OPERATIONEEL BELEIDSKADER RISICOBEEHEERSING 2017-2020	8
2.1 Wettelijk kader dienstverlening.....	8
2.2 Omgeving gerelateerde risico's.....	9
2.3 Gebouw gerelateerde risico's.....	10
2.4 Relatie omgeving en gebouw	11
2.5 Producten en diensten van de afdeling Risicobeheersing	12
3 DEEL III.....	16
OPERATIONEEL JAARPLAN 2019	16
3.1 Operationele doelen (per product)	16
4 DEEL IV.....	23
MONITORINGPLAN	23
4.1 Risicomanagement.....	23
4.2 Toetsing.....	23
4.3 Toezicht.....	24
BIJLAGE 1 Risicoclassificering bouwwerken	25
BIJLAGE 2 Wettelijk kader en verantwoordelijkheden afdeling Risicobeheersing	31
BIJLAGE 3 Uitgangspunten basistakenpakket risicobeheersing.....	34
BIJLAGE 4 Uitwerking organisatorische projecten.....	39

1 DEEL I:

STRATEGISCH BELEIDSPLAN VRH 2015-2020

Momenteel zijn veel maatschappelijke ontwikkelingen gaande. Deze ontwikkelingen hebben allemaal invloed op de VRH, zoals vergrijzing, een meer diverse samenleving, individualisering en technologische ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen vragen op weg naar 2020 om flexibiliteit, differentiatie en specialisatie.

Om een toekomstgerichte brandweer te kunnen zijn, moeten wij anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen en ons beleid hierop afstemmen. Daarom is het noodzakelijk dat de werkwijze van de afdeling wordt aangepast van 'regelgericht' naar 'risicogericht'. Het werk wordt straks bepaald op basis van de risico's ('laag', 'midden' of 'hoog') en op de hulpvraag van de samenleving. Aan de hand van drie pijlers gaan wij risicogericht te werk, namelijk flexibiliteit, differentiatie en specialisatie.

1.1 Flexibiliteit

In 2020 wordt flexibel gereageerd op hulpvragen vanuit de samenleving. De brandweer is minder afhankelijk van vaste patronen en heeft de mogelijkheid om af te wijken van de standaard. De inzet van mensen en middelen wordt afgestemd op de vraag en het ingeschatte risico. We leveren zorg op maat.

Bij onze afdeling krijgt dit vorm via lokaal maatwerk in het operationeel jaarplan (de 'couleur locale', zie deel III van deze notitie).

1.2 Differentiatie

De brandweer kiest voor een bepaalde werkwijze. Deze keuze wordt gemaakt op basis van beschikbare gegevens en is afhankelijk van de omgeving (onder andere het vastgestelde risicoprofiel). Dit betekent dat de hoeveelheid brandweermaterieel en personeel in de gemeenten verschillend kan zijn, maar dat de kwaliteit van de brandweezorg uiteindelijk niet verschilt.

De afdeling risicobeheersing geeft vorm aan deze differentiatie door zich primair te richten op de leefomgeving, het gebouw en de gebruiker daarvan. Dit wordt gespecificeerd binnen de hogere risicoklassen (namelijk 'midden' en 'hoog'). De indeling in deze risicoklassen wordt in de komende jaren gezamenlijk met gemeenten verder ontwikkeld.

1.3 Specialisatie

Een deel van onze medewerkers wordt specialist. Zij hebben één specifieke taak of taakveld. Op dit gebied hebben zij hoogwaardige kennis. Op deze manier kunnen wij complexe(re) vraagstukken ook in de toekomst aan. Wij streven naar specialisten op specifieke vakgebieden.

Voor onze afdeling betekent dit een forse investering in opleidingen op het gebied van bouwkundige voorzieningen, elektrische installaties, blussystemen, organisatie en gebruik en 'Fire Safety Engineering'. Deze specialisatie is nodig om mee te kunnen gaan in de technologische ontwikkelingen. Essentiële keuzes die in 2015-2020 worden gemaakt, staan in het teken van de bovenstaande drie pijlers.

Onze afdeling wil in 2020 een cruciale rol spelen in het vertalen van kennis en informatie naar incidentbestrijding. En in 2020 worden vanuit onze afdeling, meer dan nu, risicoanalyses uitgevoerd. Dit aan de hand van een integrale risicobenadering.

Op basis van het (type) gebouw, de techniek in het gebouw, het gedrag van de gebruikers en de omgeving van het gebouw wordt gedaan aan advisering rond ruimtelijke ordening en infrastructuur en aan advisering rond omgevingsvergunning (ver)bouwen en toezicht brandveilig gebruik ten behoeve van de gemeenten in Haaglanden.

1.4 Risicoklassen

De werkzaamheden zijn globaal onder te verdelen in drie soorten werkzaamheden met betrekking tot risico's en incidenten. Wij geven gevraagd én ongevraagd advies, waarbij wij ons primair richten op taken binnen de risicoklassen 'midden' en 'hoog'. We richten ons secundair op de standaard afwijkingen die om flexibiliteit en maatwerk vragen in de risicoklasse 'laag'. Een korte toelichting:

Laag (standaardwerkzaamheden)

Incidenten worden bestreden door het operationeel personeel van incidentbestrijding. De voorbereiding hierop wordt gezamenlijk gedaan door de afdeling Incidentbestrijding en onze afdeling.

Midden (middelgrote risico's en incidenten)

Hierbij is grootschalig optreden nodig. Deze komen minder vaak voor, maar zijn nog wel voorzienbaar. De werkzaamheden hiervoor vragen om centrale sturing, meer dan de standaard-werkzaamheden. Dit betekent dat deze werkzaamheden een nauwe koppeling hebben met de brandweer in de wijk, maar in eerste instantie niet vanuit de wijk worden uitgevoerd.

Het gaat hier om het signaleren op centraal niveau door 'Brandveilig Leven' en door onszelf. Denk bijvoorbeeld aan het opstellen van risicoanalyses, waarbij de deskundigheid wordt benut van Incidentbestrijding. Wij kunnen ook belangrijke adviezen verstrekken over gebouwen die gebouwd worden of over (toekomstige) infrastructuur.

Hoog (grote risico's en afwijkende incidenten)

Deze weinig voorkomende incidenten vragen om specialistisch optreden bij onze afdeling, zoals FSE (Fire Safety Engineering) of om deskundigheid op het gebied van IBGS (incidentbestrijding gevaarlijke stoffen). Dit zijn complexe beheersingsvraagstukken of incidenten waarop nooit volledige voorbereiding kan plaatsvinden.

De frequentie is laag, maar de impact van het type risico is hoog. De combinatie van met name kennis, maar ook ervaring en leiderschap moet leiden tot de veerkracht voor het oplossen van dit soort afwijkende vragen. Die combinatie is zowel bij de afdeling Incidentbestrijding als bij onze afdeling aanwezig. Hierbij liggen de accenten voor onze taak in de deelprocessen 'signaleren en voorkomen' en het accent voor Incidentbestrijding liggen in het deelproces 'bestrijden'.

1.5 Brandveilig Leven

Activiteiten van 'Brandveilig Leven' richten zich de komende jaren meer op het beïnvloeden van het gedrag bij brand en het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn van bewoners en bedrijven. Dit gebeurt door communicatie per wijk- of doelgroep.

De ambitie van Brandveilig Leven is om in 2020 relaties te hebben met bijvoorbeeld woningbouwverenigingen en verzekeraars, in plaats van slechts te focussen op doelgroepen. Daarnaast is Brandveilig Leven van de hele organisatie en is het de bedoeling dat iedere medewerker van de VRH daar een bijdrage aan levert. Wij vinden dat de bewoner of de werknemer in de regio Haaglanden zelfbewuste brandveiligheidskeuzes zou moeten maken en hiernaar moet kunnen handelen.

2 DEEL II:

OPERATIONEEL BELEIDSKADER RISICOBEBEERSING 2017-2020

De expertise van onze afdeling richt zich op twee kernbegrippen, namelijk 'omgeving' en 'gebouw'. Hierbij is het centrale aandachtspunt het gebouw, het gebruik ervan en de risico's in de (veranderende) omgeving.

Wij beoordelen als expertisecentrum de risico's en gaan in op de mogelijkheden om brandincidenten te voorkomen, brandincidenten te beperken, de zelfredzaamheid te versterken en de maatregelen om het brandweeroptreden zo goed en veilig mogelijk te doen. Daarbij wordt gestreefd naar samenhang tussen pro-actieve acties, preventie en repressie om ongewenste escalaties te voorkomen.

Het meewegen van het veiligheidsbelang levert, naast een betere kwaliteit van de leefomgeving, ook tijdswinst en op middellange termijn een besparing van kosten op. Wij leveren bijzondere expertise vanuit onze specifieke kennis en ervaring. Deze expertise wordt mede gevoed vanuit het repressief optreden bij incidenten, brandonderzoek en evaluaties van branden en andere calamiteiten.

Zoals reeds aangegeven onderscheiden wij 'omgeving gerelateerde risico's' en 'gebouw gerelateerde risico's'. De positionering van de afdeling Risicobeheersing als expert wordt daarbij binnen het volgende wettelijk kader vorm en inhoud gegeven.

2.1 Wettelijk kader dienstverlening

Wij hebben de taak om brand en andere incidenten te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Dit op grond van de Wet veiligheidsregio's. Aanvullend zijn er diverse besluiten waarin de adviesrol van de Veiligheidsregio in specifieke gevallen wordt benoemd.

Een aantal onderdelen in de beleidscyclus voor de afdeling Risicobeheersing zijn reeds verankerd in wet- en regelgeving. De basis voor een deel van de dienstverlening en daarmee voor de verschillende werkprocessen ligt onder andere besloten in de huidige regelgeving.

In bijlage 2 treft u een overzicht van de verschillende artikelen uit het wettelijk kader voor de geleverde dienstverlening. Dit overzicht is echter niet limitatief, maar geeft een indicatie van de wettelijke taken waarop de taken, bevoegdheden en diensten zijn gebaseerd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met nieuwe ontwikkelingen in wet- en regelgeving:

- Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
- Omgevingswet
- Kwaliteitscriteria (verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving (Wet VTH)

2.2 Omgeving gerelateerde risico's

De interactie tussen gebiedskenmerken, ruimtelijke ontwikkelingen, milieu, de inrichting van de openbare ruimte en repressieve brandweerinterventie is een kritisch samenspel voor de mate van veiligheid. Hierbinnen leveren wij bijzondere expertise. In figuur 1 wordt de brandveiligheid vanuit vier disciplines benaderd:

Planvormingskenmerken

Ruimtelijke ordening. Dit gaat over ruimtelijk relevante besluiten op verschillende geografische niveaus zoals structuurplannen, bestemmingsplannen en tracéprocedures.

Met de komst van de Omgevingswet spreken wij over de 'gemeentelijke omgevingsvisie', 'omgevingsplannen' en 'omgevingsvergunningen'.

Inrichtingskenmerken

Milieu. Dit gaat over bedrijfsvestigingen, de ligging van inrichtingen ten opzichte van hun omgeving en hun bedrijfskenmerken (zoals de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen en/of productieprocessen). Externe veiligheid is in dit kader het sleutelwoord.

Met de komst van de Omgevingswet verdwijnt het begrip 'inrichting' en wordt gesproken over 'milieu belastende activiteiten' en 'omgevingsveiligheid'.

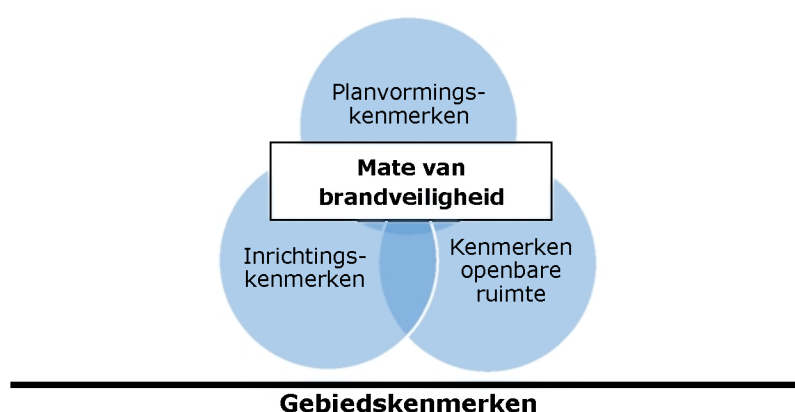
Kenmerken openbare ruimte

Infrastructuur. Dit gaat over de mogelijkheid tot voorbereiding op bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of ongeval. Het gaat om begrippen als bereikbaarheid, doorrijdbaarheid, bluswatervoorzieningen en opstelplaatsen.

Gebiedskenmerken

Geografie. Dit gaat over de fysieke kenmerken van een gebied, zoals de aanwezigheid van leidingen, spoorwegen, waterwegen, transportroutes gevaarlijke stoffen, type en dichtheid van bebouwing.

Figuur 1



De meerwaarde van onze afdeling ligt in de adviserende rol ten aanzien van de genoemde vier disciplines en hun impact op brandveiligheid.

2.3 Gebouw gerelateerde risico's

Ook de interactie tussen gebouwkenmerken, menselijk handelen, brandverloop en de repressieve interventie (door BHV en brandweer) is een kritisch samenspel voor de mate van veiligheid. Daarom leveren wij ook hier bijzondere expertise. In figuur 2 wordt de brandveiligheid vanuit vijf disciplines benaderd:

Brandkenmerken

Fysische brandveiligheidskunde of brandfysica. Dit gaat over het ontstaan, de ontwikkeling en de effecten van brand (brandonderzoek).

Gebouwkenmerken

Bouwtechnische brandveiligheidskunde of bouwtechniek. Dit gaat over het architectonische, bouwkundige en installatietechnische gebouwontwerp in relatie tot het ontstaan, de ontwikkeling en de effecten van brand alsmede het vluchten bij brand (preventie).

Menskenmerken

Psychonomische brandveiligheidskunde of psychonomie. Dit gaat over de interactie tussen de omgeving en het gedrag van mensen in deze omgeving (Brandveilig Leven en -gebruik).

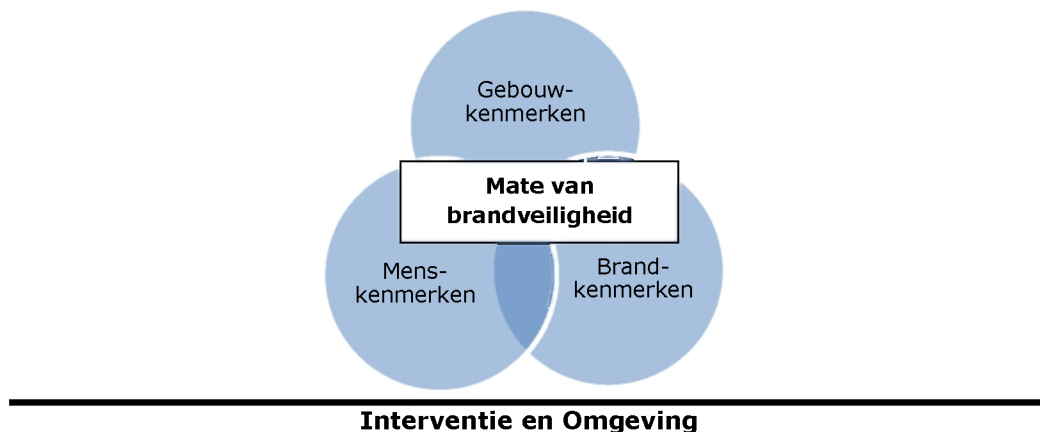
Interventiekenmerken

Brand interventiekunde. Dit gaat over van de interventie bij brand door middel van de repressieve response door BHV en brandweer.

Omgevingskenmerken

De invloed van de (veranderende) omgeving op de brandveiligheid. Dit gaat over de ligging van het gebouw in relatie met de brandveiligheid in het gebouw (ruimtelijke ordening).

Figuur 2



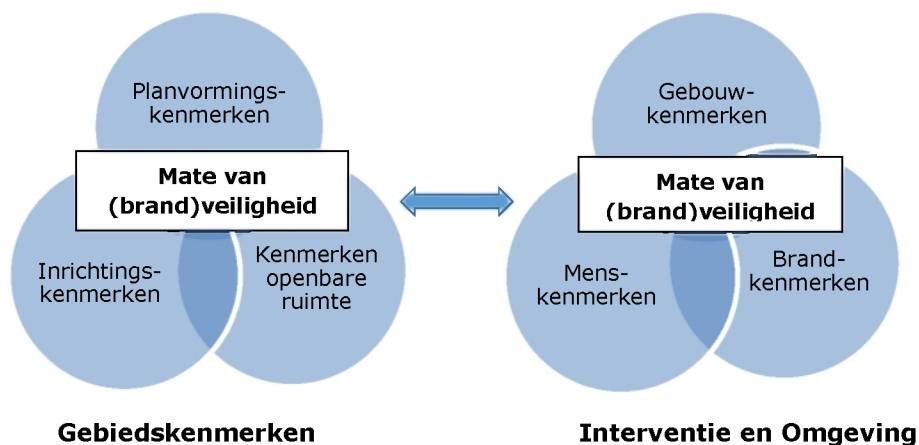
Net als bij de omgeving gerelateerde risico's is ook hier sprake van een regionale invalshoek. Dit blijkt uit de risicomatrix (zie bijlage 1) die samen met de negen gemeenten in Haaglanden is ontwikkeld.

De matrix maakt duidelijk dat, naast gebruik- en functie-gebonden factoren, ook gebied- en omgevingsfactoren leiden tot een bepaalde risicoklasse ('laag', 'midden' en 'hoog'). Dit geldt ook voor maatschappelijke-, cultuurhistorische-, politieke- en/of bestuurlijke factoren.

Het principe is eenvoudig. De afdeling heeft een hoog brandveiligheidsbelang bij gebouwen die boven de grenswaarden scoren. Bij gebouwen die onder de grenswaarden scoren heeft de afdeling een zeer terughoudende rol. Op basis hiervan in relatie tot de beschikbare capaciteit wordt jaarlijks het operationeel jaarplan opgesteld.

2.4 Relatie omgeving en gebouw

Er is een relatie tussen de risico's die zijn gerelateerd aan de omgeving en tussen de risico's die zijn gerelateerd aan het gebouw. Door deze twee pijlers in onderlinge samen te brengen (gecombineerd met de uitwisseling van kennis, ervaring en onderzoek tussen pro-actieve acties, preventie en repressie) is er sprake van grote toegevoegde waarde van de afdeling in het voorkomen en het beperken van brand en/of incidenten. Dit is gevisualiseerd in de onderstaande figuur:



2.5 Producten en diensten van de afdeling Risicobeheersing

Risicobeheersing richt zich met name op risicovolle objecten. Dit past bij het uitgangspunt van de risicogerichte benadering en bij de vernieuwde rol als expertisecentrum. Het sluit ook aan bij de transitie in het fysieke domein door implementatie van de 'Omgevingswet' en de 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen'.

2.5.1 Zaakgericht werken

De afdeling is in 2014 gestart met de implementatie van 'zaakgericht werken' hetgeen betekent dat ieder adviesverzoek of controle leidt tot een 'unieke zaak', waarbij dus niet de uiteindelijk afgegeven vergunning leidend is, maar het aantal onderliggende activiteiten. Dit is van belang indien het proces niet leidt tot een zichtbaar eindproduct in de vorm van een vergunning, oplevering of evenement waar het zaakgericht werken wel het inzicht in de hoeveelheid verrichtte werkzaamheden levert. Zaakgericht werken maakt het mogelijk om onafhankelijk van andere acties bij ketenpartners tot een product te komen en/of een activiteit af te handelen. Bovendien zal met invoering van het digitaal stelsel omgevingswet (DSO) in 2021 voor alle overheden het zaakgericht werken ingevoerd moeten zijn. Onze afdeling is hierop reeds voorbereid.

De toewijzing van taken en verantwoordelijkheden is op grond van genoemde wetgeving direct op de VRH en de afdeling Risicobeheersing van toepassing. De dienstverlening op grond van deze wetgeving en samenwerkingsafspraken met de (keten)partners (bijlage 3 Uitgangspunten basispakket) ziet toe op:

2.5.2 Advisering

2.5.2.1 Milieu (externe veiligheid)

Adviseren op voor Externe Veiligheid relevante ruimtelijke besluiten en andere adviezen via de omgevingsdienst met betrekking op milieuaspecten. Naast de formele adviezen aan het bevoegde gezag vindt ook informele advisering bij de diverse (voor)overleggen plaats.

Door de komst van nieuwe risicobronnen in de regio Haaglanden (zoals waterstof-tankstations en geothermie buurtbatterijen) is het vergroten van de kennis en expertise van deze nieuwe risicobronnen essentieel. Het is evident dat het adviesproces geoptimaliseerd wordt wanneer onze afdeling in een zo vroeg mogelijk stadium wordt betrokken.

2.5.2.2 Vuurwerkontbranding

Onder externe veiligheid valt ook het adviseren op het veilig afsteken van professioneel vuurwerk.

2.5.2.3 Ruimtelijke ordening (externe veiligheid)

Het integraal (multidisciplinair) adviseren aan het bevoegd gezag met betrekking tot risico's bij ruimtelijke ontwikkelingen en ambities en/of visies van overheden (planfiguren zoals de gemeentelijke omgevingsvisie, omgevingsplannen en omgevingsvergunningen).

Daarnaast betreft dit ook het optreden als intern projectleider VRH bij grote ruimtelijke projecten (zoals de Rotterdamse Baan). Verder is hierbij inbegrepen de samenwerking met multidisciplinaire partners (politie, gemeenten, omgevingsdienst en GHOR).

2.5.2.4 Tunnelveiligheid

Advisering Ruimtelijke Ordening is ook belast met de coördinatie op de betrokkenheid van de brandweer bij het beheer van de diverse tunnels in de Haaglanden (Koningstunnel, Sytwende-trace, Tramtunnel, Hubertustunnel, spoortunnel Delft).

2.5.2.5 Infrastructuur

Het adviseren op de regionale hoofdroutering voor de hulpdiensten en het adviseren over de bereikbaarheid en doorrijdbaarheid van wijken. Daarnaast het bepalen van de bluswatervoorzieningen en de locatie en dekkingsgraad van de brandkranen.

2.5.2.6 Bouwen (Omgevingsvergunning)

Dit betreft de adviezen op de ingediende aanvragen omgevingsvergunning bouwen. Indien gemeenten advies willen binnen de categorie 'laag', kan dit waar het gaat om specifieke lokale wensen en/of maatwerk (categorie 'laag specifiek').

2.5.2.7 Brandveilig gebruik bouwwerken (Omgevingsvergunning en gebruiksmelding)

Dit betreft het adviseren op het daadwerkelijke (brandveilig) gebruik van een bouwwerk.

2.5.2.8 Nadere gegevens

Dit betreft gegevens die separaat worden aangeboden, mogelijk naar aanleiding van een verleende activiteit). Het gaat daarbij om uitgangspunten of uitvoering van brandbeveiligingsinstallaties en andere voorzieningen.

2.5.2.9 Organisatie en gebruik

Het adviseren op de organisatie en het gebruik kan via het beoordelen van ontruimingsplannen. Deze activiteit wordt uitgevoerd voor objecten met risicoklasse 'hoog' en 'midden'. Het gaat hierbij om de integrale benadering, het toetsen aan de hand van de BIO maatregelen (Bouwkundig, installatietechnisch en organisatie).

2.5.2.10 Evenementen (vergunning en melding)

Dit betreft het adviseren bij evenementen. Hierbij wordt regionaal al gebruik gemaakt van een Risicocategorie laag (A), midden (B) en hoog (C). Uit de advisering kan informatie voortkomen die relevant is voor de operationele dienst, bijvoorbeeld over de bereikbaarheid tijdens het evenement.

2.5.3 Toezicht brandveilig gebruik

2.5.3.1 *Bouwen (realisatie bouwwerk)*

Dit betreft toezicht en advisering handhaving op verleende omgevingsvergunningen (ver)bouwen, exploiteren inrichtingen Bor (oplevering) en brandveilig gebruik (oplevering). Voor dit toezicht wordt uitgegaan van een bepaalde capaciteit voor bouwwerken met een risicoklasse midden en hoog op basis van het aanbod van de gemeente (volgend op vraag).

2.5.3.2 *Planmatig*

Dit betreft toezicht op bouwwerken met een midden en hoog risico, waarbij de laatst genoemde categorie een hogere toezichtfrequentie kent. Tevens kan bij dit product een koppeling met inzet op 'Brandveilig leven' worden gelegd, welke zich ook toespitst op de categorie laag.

2.5.3.3 *Projectmatig*

Dit betreft toezicht wat op projectmatige basis wordt uitgevoerd en is daarbij flexibel als onderdeel van het lokaal maatwerk en/of op basis van landelijke ontwikkelingen. Bijvoorbeeld projectmatig toezicht op parkeergarages of horeca en dergelijke na een aantal grote incidenten. Hieronder valt ook integraal toezicht met de omgevingsdienst en andere (keten)partners.

2.5.3.4 *Evenementen*

Dit betreft toezicht op evenementen met een midden of hoog risico. Dit zijn overwegend grote evenementen en evenementen met een multidisciplinair karakter welke volgens het vastgesteld 'kader evenementenveiligheid' een risicoaanpak behoeven.

2.5.3.5 *Klachtmeldingen*

Dit betreft toezicht voor het oppakken en afhandelen van (klacht)meldingen over brandonveilige situatie waaruit handhaving kan voortvloeien.

2.5.3.6 *(Advisering) handhaving*

Het toezien op de naleving van regels en gebruik rond brandveiligheid van de gebouwen die niet voldoen aan de grenswaarden blijft een ongewijzigde verantwoordelijk van de gemeenten. Hierbij wordt ondersteuning geboden in de vorm van advisering bij handhaving.

2.5.4 Brandonderzoek

Brandonderzoek wordt vaak, maar niet uitsluitend, uitgevoerd in samenwerking met andere opsporingsdiensten. Veel gegevens die uit brandonderzoek worden verkregen zijn direct toepasbaar in de praktijk van het repressief optreden en ook in de activiteiten van pro-actieve acties en preventie.

2.5.5 Brandveilig Leven (BVL)

In de Koers naar 2020 is de brandweer nog zichtbaarder en meer benaderbaar voor de burger en wordt meer maatwerk geleverd gebaseerd op de risico's in ons verzorgingsgebied en de vraag van deze burger en de maatschappij. In het verlengde hiervan is 'Brandveilig Leven' in de organisatie ingebed en krijgt het een steeds belangrijker betekenis. Wij gaan meer activiteiten opzetten om de veiligheid en het veiligheidsbewustzijn van bewoners en bedrijven te vergroten. Dit kunnen verschillende initiatieven zijn zoals een bijdrage aan de voorlichting op scholen, huisbezoeken, rookmelderacties, horecabezoeken en brandveiligheidschecks.

2.5.6 Beleidsontwikkeling

Binnen Beleidsontwikkeling worden externe ontwikkelingen gemonitord, wordt de invoering van nieuwe wetgeving voorbereid en worden nieuwe beleidsontwikkelingen vertaald en verklaard naar de werkvloer. Waar mogelijk bereidt het team regionaal beleid voor in de vorm van afwegingskaders voor (onder meer) voorzieningen in parkeergarages, de zorginstellingen en andere hoog-risico of complexe objecten.

3 DEEL III

OPERATIONEEL JAARPLAN 2019

Dit operationeel jaarplan omschrijft de afspraken met de gemeenten. Hierbij is er uiteraard ruimte om prioriteiten aan te passen naar actuele politieke of maatschappelijke ontwikkelingen. De inpassing van gemeentelijke wensen heeft plaatsgevonden in overleg met alle gemeentelijke afdelingen die belast zijn met Veiligheid, Toezicht & Handhaving.

3.1 Operationele doelen (per product)

3.1.1 Advisering

In verband met de komst van de 'Omgevingswet' hebben de gemeenten in Haaglanden een projectgroep 'implementatie Omgevingswet Haaglanden' opgericht met een daarbij vastgestelde governance. Hierbij is voorzien in een directeurenoverleg, een projectleidersoverleg en diverse werkgroepen. De afdeling Risicobeheersing participeert in het projectleidersoverleg en neemt eveneens actief deel aan de werkgroepen. De directie brandweer is participant in het regionaal directeurenoverleg.

Op deze wijze wil de VRH en de afdeling Risicobeheersing de specifieke kennis rond het thema veiligheid inbrengen bij de regionale gedachtevorming en implementatie van de Omgevingswet. Leidende thema's daarin zijn immers 'veiligheid en gezondheid'. Onze voorkeur gaat uit naar een regionaal gelijkkluidend hoofdstuk daarover in de separate gemeentelijke omgevingsvisie. Verder ambieert de afdeling in adviserende zin betrokken te zijn bij de totstandkoming van de omgevingsplannen en daarbij de logische sparringpartner te zijn van de gemeente op het gebied van specialistische veiligheidsvraagstukken en mee te denken over praktische oplossingen.

Een substantieel aantal aanvragen omgevingsvergunningen in de categorie 'laag' vervallen in de toekomst als gevolg van de toekomstige 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen'. Tegelijk leiden diverse ontwikkelingen tot een intensivering van de capaciteit bij de categorieën 'midden' en 'hoog'. Bij de herinrichting van de organisatie in 2013 is op deze verandering reeds geanticipeerd.

Voortvloeiend uit het 'Bouwbesluit 2012' worden meer gelijkwaardigheden beoordeeld. Vaak zijn deze gebaseerd op FSE³ uitgangspunten. Het 'Bouwbesluit 2012' heeft tot gevolg dat veel situaties niet meer op 'nieuwbouw' worden beoordeeld, maar op 'rechtens verkregen niveau'. Dit betekent meer dossieronderzoek, omdat er veelal terug moet worden gegrepen op eerder vergunde situaties.

3 FSE: staat voor Fire Safety Engineering en is een wetenschappelijke benadering van het verschijnsel brand, de bijbehorende effecten en het gedrag van mensen, op basis van fysische relaties, rekenregels en deskundigheid

3.1.2 Toezicht brandveilig gebruik

3.1.2.1 *Bouwen (realisatie bouwwerk)*

De verwachting is dat als gevolg van de economische groei het aantal te verlenen omgevingsvergunningen verder toeneemt in 2019.

3.1.2.2 *Planmatig*

Ten aanzien van Toezicht geldt in het algemeen voor objecten uit de risicocategorieën 'midden' en 'hoog' (op basis van de huidige risicomatrix) dat deze eenmaal per vier jaar worden gecontroleerd.

Voor een specifieke groep objecten met een hoog risico en een gebruiksfunctie ten behoeve van verminderd zelfredzame personen geldt dat deze minstens eenmaal per twee jaar worden gecontroleerd (bijvoorbeeld ziekenhuizen, scholen, kinderdagverblijven en zorginstellingen). Hiermee geeft de afdeling ook invulling aan de lokale bestuurlijke wensen om extra aandacht te geven aan ouderen die verminderd zelfredzaam wonen.

Alle objecten in de regio binnen de categorieën 'midden risico' en 'hoog risico' (ruim 6.500 objecten) worden binnen de looptijd van het programma zodanig ingedeeld, dat hiermee voor iedere gemeente in Haaglanden naar rato een gelijkwaardige inspanning op planmatig toezicht wordt geleverd. Daarnaast is er aan iedere gemeente evenredige ruimte geboden om, naast dit regionale programma, invulling te geven aan specifieke lokale (bestuurlijke) wensen.

Het aantal planmatig te controleren objecten per vier jaar per gemeente is bij benadering (peiljaar 2018):

Gemeente	Hoog / Midden risico
Den Haag	3.340
Zoetermeer	700
Delft	632
Leidschendam Voorburg	435
Rijswijk	339
Westland	667
Pijnacker Nootdorp	219
Wassenaar	176
Midden Delfland	97
Totaal gemeenten	6.605

3.1.2.3 Projectmatig / lokaal maatwerk

- **Den Haag**
 - Diverse Brandveilig Leven activiteiten met Dienst Stedelijke Ontwikkeling in kaart brengen (met name rond het actieprogramma 'Den Haag, Seniorvriendelijke stad').
 - Onderzoek naar onvakkundig uitgevoerde verbouwingen en/of illegale verbouwingen waarbij de (brand)veiligheid mogelijk in het geding is.
 - Het continueren van de samenwerking tussen HEIT, de Haagse Pandbrigade en de wijkteams en/of Toezicht.
 - Deelname aan de vergunningentafel.
 - Op verzoek deelname aan de vorming van de omgevingsvisie gemeente Den Haag.

- **Zoetermeer**
 - Op verzoek deelnemen aan specifieke horecacontroles vanuit HEIT bij objecten die bijzondere bestuurlijke aandacht hebben en daar waar nodig is deelnemen aan de integrale controles in het kader van ondermijning.
 - In samenwerking met Brandveilig Leven een pilot brandveiligheid bij ouderen en gehandicapten.
 - Op verzoek deelname aan de vorming van de omgevingsvisie gemeente Zoetermeer.

- **Delft**
 - Vanuit een integraal plan verzorgen van structurele aandacht voor studentenhuisvesting met de pijlers voorlichting/communicatie, versterken van stakeholders, toezicht en handhaving.
 - Integrale controles t.a.v. vrijplaatsen.
 - Diverse Brandveilig Leven activiteiten (met name bij studentenhuisvesting).

- **Leidschendam-Voorburg**
 - Diverse Brandveilig Leven activiteiten (met name rond ouderen en veiligheid).
 - Controleren van alle gegevens van hoogbouw naar aanleiding van een (nog te ontvangen) inspectiesignaal van het ministerie n.a.v. de flatbrand in Londen.
 - Inzet wijkteam brandweer in verband met de aanpak van vervuilde/brandgevaarlijke woningen (3 dossiers op jaarbasis).
 - Diverse specifieke controles: grote woongebouwen (bestaande bouw). Winkelcentrum Leidsenhage /Mall of the Netherlands (nieuwbouw), IKC-scholen (0-12 jaar) aan de Tol in Leidschendam en mogelijk nog twee extra scholen (nieuwbouw), Veurs College Voorburg (nieuwbouw), Rustoord fase II in Voorburg (nieuwbouw), Voormalig CBS-gebouw locatie in Voorburg voor voornamelijk de parkeergarage (verbouw).
 - Bereikbaarheid van de blusvoorzieningen Vlietvoorde in de Duivenvoorde-corridor.

- **Rijswijk**
 - deelname aan integrale controles in Plaspoelpolder.
 - aanpak van vervuilde/brandgevaarlijke woningen.

- **Westland**
 - Onderzoek naar onvakkundig uitgevoerde verbouwingen en/of illegale verbouwingen waarbij de (brand)veiligheid mogelijk in het geding is.
 - Deelname aan de Westlandse Initiatieventafel (WIT).
 - Deelname aan de jaarlijkse bedrijventerreincontrole.
 - Advies en controles woongebouwen met verhoogd risico door scootmobielen.

- **Pijnacker-Nootdorp**
 - Periodieke controle van panden waarin buitenlandse werknemers gehuisvest zijn. Na afgifte gebruiksmelding vindt vanuit gemeente geen controle meer plaats. Een periodieke controle vanuit de VRH is zeer wenselijk. Het betreft momenteel 55 panden.
 - Deelname aan de integrale controleronde voorafgaand aan (grote) evenementen. Het betreft maximaal 10 evenementen per jaar.
 - Controles van veehouderijen/pluimveehouderijen.

- **Wassenaar**
 - controles in kleinschalige zorgvilla's.
 - controles van kinderopvanginstellingen.
 - controles van (kleinschalige) horeca.
 - advies bij overnachtingen op sportverenigingen en scouting.

- **Midden-Delfland**
 - diverse Brandveilig Leven activiteiten.

Het aantal beschikbare uren voor lokaal maatwerk inzake het product Toezicht is gerelateerd aan het aantal planmatig te controleren objecten en is in de navolgende tabel weergegeven. Uiteraard wil de afdeling flexibel omgaan en dienen de aantallen als indicatie te worden gelezen. Ook gedurende het uitvoeringsjaar is er in overleg en na beschikbaarheid van capaciteit altijd bereidheid om actuele bestuurlijke wensen op te pakken.

	Aantal controles cyclus		Lokaal specifiek
	Planmatig Toezicht		
Exclusief eventuele vervolgccontroles			
Gemeente	Hoog / Midden risico	Relatief deel	Uren beschikbaar
			(incl. administratie)
Den Haag	3.340	50,6%	1.902
Zoetermeer	700	10,6%	399
Delft	632	9,6%	361
Leidschendam Voorburg	435	6,6%	248
Rijswijk	339	5,1%	191
Westland	667	10,1%	380
Pijnacker Nootdorp	219	3,4%	128
Wassenaar	176	2,6%	98
Midden Delfland	97	1,4%	53
Totaal gemeenten	6.605	100%	3.760

3.1.2.4 Evenementen

Dit is op basis van het aanbod van de gemeenten (vraagvolgend). Door het gebruik van de risicoscan is gebleken dat voorheen geclassificeerde B-evenementen nu als A-evenement zijn geclassificeerd. De uitkomst van de risicoscan wordt door ons als realistisch ervaren. Een enkele keer wordt afwijken van de uitkomst van de risicoscan (in overleg met gemeenten en hulpdiensten).

3.1.2.5 Klachtmeldingen

Dit is op basis van vragen uit gemeenten, bewoners en bedrijven, maar ook intern. Bijvoorbeeld door meldingen van de repressieve dienst (vraagvolgend). Afhankelijk van het aanwezige risico

3.1.2.6 (Advisering) handhaving

Bij de regionalisering in 2010 zijn alle mandaten ingetrokken die door het lokaal bevoegd gezag waren verleend aan de voormalige gemeentelijke brandweerkorpsen. Dat betekent dat onze afdeling uitsluitend adviserend optreedt in het kader van bestuursrechtelijke handhaving. De juridisch medewerkers binnen de afdeling stellen het advies op na overleg met de gemeente en bereiden het concept-handhavingsbesluit voor. Het bevoegd gezag ondertekent en verstuurt de besluiten.

Uiteraard is ons toezicht erop gericht om handhaving zoveel mogelijk te voorkomen. Dit doen wij door het gesprek te voeren met alle partijen en hen vanuit een risicogerichte benadering te tonen dat toereikende veiligheid meer is dan het voldoen aan de (minimale) regelgeving. Alleen in die gevallen waarin sprake is van ontoelaatbare risico's voor gebruikers en/of omgeving van een object adviseren wij het bevoegd gezag handhavend op te treden.

In 2018 is een verdere daling van het aantal handhaving adviezen ingezet. Dit is enerzijds te relateren aan de transitie van regelgericht naar risicogericht adviseren, anderzijds door een verbetering in het naleefgedrag door de input in de toezichtfase.

Voor het jaar 2019 verwachten wij een verdere daling van het aantal adviezen handhaving.

3.1.3 Brandonderzoek

Het uitvoeren van brandonderzoek levert onder andere informatie over het verloop van de brand, de rookverspreiding en de werking van de preventieve voorzieningen.

3.1.4 Brandveilig Leven (BVL)

Gemiddeld twee uur per week per toezichthouder is bedoeld voor expliciete activiteiten zoals brandveilig leven, scholenbezoek, voorlichting Brandweer Informatie Centrum, rookmelderacties en dergelijke.

3.1.5 (Beleids)ontwikkeling

Voorbeelden van zaken die bij team Beleidsontwikkeling onder meer de aandacht hebben zijn onder meer het adviseren over de verdeling van specialismen binnen de teams, het professionaliseren van de adviesrol van de afdeling, het doorontwikkelen van de geautomatiseerde systemen zoals objectkoppeling- en -registratie, werken aan afwegingskaders voor advisering over specifieke risico's (parkeergarages, de zorg etc.). Ook verzorgt het team verklarende instructies over nieuwe ontwikkelingen.

3.1.6 Infrastructurele projecten

Een aantal toonaangevende infrastructurale/bouw projecten:

- Binnenhof;
- Rotterdamse Baan;
- Beatrixkwartier;
- Binckhorst
- Mall of the Netherlands

3.1.7 Organisatorische projecten

Voorts wordt op hoofdlijnen de ontwikkelingen en innovaties die een bijdrage leveren de bestuurlijke strategie omschreven. Een nadere toelichting is opgenomen in bijlage 4.

Flexibiliteit

- Het analyseren en duiden van risico's wordt als meer het vertrekpunt bij veiligheidsvraagstukken.
- Medewerkers zijn in toenemende mate breder inzetbaar daar waar de hoogste risico's en de grootste vraag voordoet.
- Meer nadruk wordt gelegd op het onderhouden van netwerken alsmede accountmanagement richting de gemeenten, met aandacht voor bestuurlijke betrokkenheid en sensitiviteit.

Differentiatie

- De weg naar risicogerichte brandveiligheid laat zien dat informatievoorziening voor de inzet van de hulpverleningsdiensten meebeweegt. Daarvoor wordt de afstemming tussen incidentbestrijding en risicobeheersing versterkt.
- De werkwijze wordt meer gedifferentieerd door aanvullend op het toezichthouden op de brandveiligheid een adviserende en toelichtende rol in te nemen.
- Ontwikkelen van een brandveiligheidszelfscan/ -audit voor bedrijven.

Specialisatie

- Opleidings- en bijscholingsplannen om specialist te worden of te blijven voor bijvoorbeeld veiligheid bij alternatieve brandstoffen.
- Voorbereiding op rol en bijdrage van risicobeheersing in de nieuwe omgevingswet.

4 DEEL IV

MONITORINGPLAN

Hieronder staat de indicator uit de Marap met daarbij de definitie vertaalt naar Liber zaaktypes/kenmerken. Deze kengetallen vormen samen het monitoringplan van activiteiten zoals in deel III van deze notitie is beschreven.

Elk kwartaal wordt aan gemeenten gerapporteerd wat de stand van zaken is op basis van de onderstaande indicatoren.

4.1 Risicomanagement

<u>MARAP begrip</u>	<u>Liber vertaling</u>
Milieu (externe veiligheid)	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Wabo milieu' en 'Concept wabo milieu'.
Ruimtelijke ordening (externe veiligheid)	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Ruimtelijke ordening'.
Vuurwerkontbranding	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Vuurwerkontbranding en Ontbrandingstoestemming'.

4.2 Toetsing

<u>MARAP begrip</u>	<u>Liber vertaling</u>
Bouwen (omgevingsvergunning)	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Wabo bouwen'.
Beginselplannen	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Beginselplan'.
Brandveilig gebruik (vergunning)	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Wabo gebruik'.
Gebruiksmeldingen	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Melding gebruik'.
Nadere gegevens (inclusief organisatie en gebruik)	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Nadere gegevens en bescheiden'.
Evenementen	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Evenement'.

4.3 Toezicht

<u>MARAP begrip</u>	<u>Liber vertaling</u>
Advisering handhaving	Aantal afgehandelde zaken van zaaktype 'Bestuursrechtspraak' met als zaakresultaat 'Handhavingsverzoek'.
Bouwen realisatiefase	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Toezicht bouwen'.
Planmatig (gebruiksfasen)	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Toezicht gebruiksfase', 'Toezicht gebruik' en 'Toezicht gebruik vervolg met zaakkenmerk Reden toezicht waarde P Inmatig HUP'.
Projecten (in uren)	Aantal uren vastgelegd in zaakkenmerk 'Tijdregistratie uren van afgehandelde zaken' van het zaaktype 'Toezicht gebruiksfase' en 'Toezicht gebruik en toezicht gebruik vervolg met zaakkenmerk Reden toezicht waarde Projectmatig HUP'.
Aantal hercontroles	Aantal afgehandelde zaken van zaaktype 'Toezicht uitvoeren' (oud zaaktype) en 'Toezicht gebruik vervolg'.
Klachtmeldingen	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Toezicht gebruiksfase', 'Toezicht gebruik' en 'Toezicht gebruik vervolg' met zaakkenmerk 'Reden toezicht waarde Klacht/melding'.
Evenementen	Aantal afgehandelde zaken van het zaaktype 'Toezicht gebruik' en 'Toezicht gebruik vervolg' met als kenmerk 'Reden toezicht met de waarde Evenement' (wordt momenteel getest en geïmplementeerd).

BIJLAGE 1 Risicoclassificering bouwwerken

Om het veiligheidsrisico bij bouwen en brandveilig gebruik te kunnen bepalen worden bouwwerken ingedeeld in de risicoklassen (Hoog, Midden, Laag of specifiek). De risicoclassificering is een indicatie om de inzet van middelen te bepalen. In dit geval de breedte van advies op een bouwaanvraag en de frequentie toezicht brandveilig gebruik.

Risicoklasse Hoog

Groot veiligheidsrisico met mogelijk grote gevolgen voor gebruikers en hulpverleners bij brand

Het hoge risico wordt gekenmerkt door niet standaard afwijkingen van een complex bouwplan (stap 1). Daarnaast geldt de aanwezigheid van meerdere niet- of verminderd zelfredzame personen evenals groot aantal personen slapend/grote personendichtheid en onbekendheid met het bouwwerk (stap 2). Het bouwwerk kenmerkt zich door de aanwezigheid van meerdere brandveiligheidsvoorzieningen waarbij de onderlinge samenhang van bouwkundige, installatietechnische, organisatorische maatregelen en het gebruik een belangrijke rol speelt.

Dit betekent:

- ✓ Het heeft de voorkeur om vooroverleg te houden en op een beginselplan te adviseren. Zo kunnen knelpunten tijdig besproken worden en de juiste uitgangspunten bepaald worden.
- ✓ Brandveiligheidsadvies omvat:
 - ✓ Toets aan de regelgeving en advisering op veiligheidsrisico's
 - ✓ Toets van de gekozen uitgangspunten en de uitvoering van berekeningen
- ✓ Toezicht tijdens de bouw is noodzakelijk vanwege de aanwezige brandveiligheidsvoorzieningen
- ✓ Toezicht brandveilig gebruik (brandveiligheidsonderzoek) wordt tweejaarlijks ingepland

Risicoklasse Midden

Enig veiligheidsrisico met mogelijk middelgrote gevolgen voor gebruikers en hulpverleners bij brand

Het midden risico wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van enkele niet- of verminderd zelfredzame personen evenals enkele personen slapend en onbekend met het bouwwerk. Daarnaast speelt de aanwezigheid van grote hoeveelheden personen of personendichtheid een rol (stap 2). Het bouwwerk kenmerkt zich door de aanwezigheid van brandveiligheidsvoorzieningen. De onderlinge samenhang van bouwkundige, installatietechnische en organisatorische maatregelen speelt een rol maar is minder kwetsbaar.

Dit betekent:

- ✓ In specifieke gevallen zijn vooroverleg en beginselplan advisering gewenst.
- ✓ Brandveiligheidsadvies omvat:
 - ✓ Toetsing aan de regelgeving en **advisering op veiligheidsrisico's**
 - ✓ Toetsing van de gekozen uitgangspunten en de **uitkomst** van de berekeningen
- ✓ Toezicht tijdens de bouw is nodig voor een beperkt⁴ aantal brandveiligheidsvoorzieningen
- ✓ Toezicht brandveilig gebruik (brandveiligheidsonderzoek) wordt **vierjaarlijks** ingepland

⁴ Toezicht tijdens de bouw is nodig op basis van de aanwezige brandbeveiligingsinstallaties (inspectiecategorie)

Risicoklasse Laag (specifiek)

Nauwelijks veiligheidsrisico's die met toetsing en toezicht zijn te ondervangen

Het specifieke risico wordt vooral gekenmerkt door brandveiligheidsbewustzijn van de aanwezige personen en eigenaar/gebruiker van het bouwwerk. Het bouwwerk heeft een beperkt aantal brandveiligheidsvoorzieningen.

Dit betekent:

- × Geen Brandveiligheidsadvies of in periodiek overleg met de gemeente afvangen, tenzij:
 - ✓ specifieke brandveiligheidsaspecten hiertoe aanleiding geven (stap 3)
 - ✓ hier specifiek vanuit lokale belangenafweging om verzocht wordt (stap 4)
- × Geen toezicht tijdens de bouwen nodig is, tenzij hier specifiek om verzocht wordt, tenzij:
 - ✓ bij specifieke brandveiligheidsvoorzieningen (stap 3)
 - ✓ in specifieke gevallen vanuit lokale belangenafweging (stap 4)
- × Geen toezicht brandveilig gebruik is ingepland in het uitvoeringsprogramma, tenzij:
 - ✓ een klachtmelding hiertoe aanleiding geeft (brandonveilige situatie)
 - ✓ hier specifiek vanuit lokale belangenafweging om verzocht is (stap 4: thematisch/projectmatig toezicht)

Het bepalen van de risicoklasse

Het risicoprofiel ligt op het gehele bouwwerk of delen van een bouwwerk die zijn ontworpen of aangepast om afzonderlijk te worden gebruikt. Een gedeelte van een bouwwerk kan niet een voor afzonderlijk gebruik bestemd gedeelte zijn als op een vluchtroute (of brandbeveiligingsinstallatie) van dat gedeelte ook andere gedeelten van het bouwwerk zijn aangewezen⁵.

Het bepalen van de risicoklasse gebeurt in vier stappen.

Stap 1, Zware gelijkwaardigheden⁶

Bouwwerken met een zware gelijkwaardigheid vallen in de categorie Hoog ongeacht de gebruiksfunctie. Het gaat hier om niet standaard afwijkingen (Fire Safety Engineering) waarbij gekeken wordt naar de doelstellingen van de regels in plaats van de prestatie-eisen (risicobenadering):

- Hoogbouw meer dan 70 meter boven de grond
- Ondergronds bouwen meer dan 8 meter onder de grond
- Beheersbaarheid van Brand in vuurlastbeperking of bulkopslag
- Automatische brandblusinstallaties; *sprinkler, gasblus- of watermistsystemen*
- Rookbeheersing systemen; *RWA, overdruk of stuwdruk ventilatie*

⁵ In overeenstemming met benadering van het bouwdeel waarover een gebruiksmelding of vergunning moet worden gedaan.

⁶ Betreft een uitgebreide beoordeling bij de aanvraag en vraagt om specifiek toezicht bij niet vergunning en melding plichtige bouwwerken

Stap 2, Risicomatrix gebruiksfuncties

Bouwwerken worden per gebruiksfunctie en het maximaal aantal aanwezige personen ingedeeld in risico's:

Risicomatrix gebruiksfuncties		
Gebruiksfunctie	Aantal personen	Risicoklasse
Bijeenkomstfunctie		
Bijeenkomstfunctie dagverblijf gehandicapten	meer dan 50 personen 11 tot en met 50 personen tot en met 10 personen	Hoog Midden Laag
Bijeenkomstfunctie kinderopvang	meer dan 50 personen 11 tot en met 50 personen tot en met 10 personen	Hoog Midden Laag
Bijeenkomstfunctie café discotheek	meer dan 250 personen 51 tot en met 250 personen tot en met 50 personen	Hoog Midden Laag
Bijeenkomstfunctie aanschouwen van sport	meer dan 50 personen tot en met 50 personen	Midden Laag
Bijeenkomstfunctie overige	meer dan 50 personen tot en met 50 personen	Midden Laag
Celfunctie		
Celfunctie	meer dan 10 personen tot en met 10 personen	Hoog Midden
Gezondheidszorgfunctie		
Gezondheidszorgfunctie met bedgebied	meer dan 50 personen 11 tot en met 50 personen tot en met 10 personen	Hoog Midden Laag
Gezondheidszorgfunctie overige	meer dan 50 personen tot en met 50 personen	Midden Laag
Industriefunctie		
Industriefunctie (incl lichte industrie en bedrijfsmatig houden van dieren)	meer dan 150 personen tot en met 150 personen	Midden Laag
Kantoorfunctie		
Kantoorfunctie	meer dan 150 personen tot en met 150 personen	Midden Laag
Logiesfunctie		
Logiesfunctie in een logiesgebouw	meer dan 50 personen 11 tot en met 50 personen tot en met 10 personen	Hoog Midden Laag
Logiesfunctie overige		Laag
Onderwijsfunctie		
Onderwijsfunctie gehandicapten	meer dan 50 personen 11 tot en met 50 personen tot en met 10 personen	Hoog Midden Laag
Onderwijsfunctie basisonderwijs	meer dan 250 personen 11 tot en met 250 personen tot en met 10 personen	Hoog Midden Laag
Onderwijsfunctie overige	meer dan 50 personen tot en met 50 personen	Midden Laag
Overige gebruiksfunctie		
Overige gebruiksfunctie personenvervoer		Midden
Overige gebruiksfunctie stallen van motorvoertuigen		Laag
Overige gebruiksfunctie overige		Laag

Sportfunctie		
Sportfunctie	meer dan 50 personen tot en met 50 personen	Midden Laag
Winkelfunctie		
Winkelfunctie	meer dan 50 personen tot en met 50 personen	Midden Laag
Woonfunctie⁷		
Woonfunctie groepszorgwoning		Hoog
Woonfunctie zorgclusterwoning in een woongebouw		Hoog
Woonfunctie zorgclusterwoning niet in een woongebouw		Midden
Woonfunctie kamergewijze verhuur		Midden
Woonfunctie overige		Laag

Stap 3, Specifieke brandveiligheidsaspecten

In een aantal gevallen kan een Laag geclassificeerd bouwwerk een belangrijk brandveiligheidsaspect bevatten. In die gevallen wordt bij bouwaanvragen op dit onderdeel om specifiek advies gevraagd aan de VRH.

specifieke brandveiligheidsaspecten		
Voor advies voorleggen	Bouwbesluit Afdeling	
<ul style="list-style-type: none"> • Motivering reductie hoofdconstructie 	2.2	sterkte bij brand
<ul style="list-style-type: none"> • Brandoverslag berekening • Motivering reductie brandscheidingen 	2.10	Beperking uitbreiding van brand
<ul style="list-style-type: none"> • Berekening permanente vuurbelasting • Berekening niet besloten ruimte of galerij • Berekening opvang- en doorstroomcapaciteit • Berekening rookvultijdenmodel • Veiligheidsvluchtroute • Niet standaard portieksituaties 	2.12	Vluchtroutes <i>Er is sprake van een niet standaard portieksituatie als de uitvoering van een enkele gemeenschappelijke vluchtroute zodanig is dat gebruikers niet binnen 2 meter vanuit de woning in het trappenhuis staan, of niet binnen 2 meter van het trappenhuis op de openbare weg staan of trappen onderling meer dan 2 meter van elkaar zijn gepositioneerd.</i>
Bij nieuwbouw of wijzigen van: <ul style="list-style-type: none"> • aanwezige brandweerlift 	2.13	Hulpverlening bij brand
<ul style="list-style-type: none"> • Uitgangspunten brandmeldinstallatie (BMI) • Doormelding OMS 	6.5	Tijdig vaststellen van brand
<ul style="list-style-type: none"> • Uitgangspunten ontruimingsalarminstallatie (OAI) 	6.6	Vluchten bij brand
Bij nieuwbouw of wijzigen van: <ul style="list-style-type: none"> • droge blusleidingen • capaciteit bluswatervoorziening 	6.7	Bestrijden van brand
Bij nieuwbouw of wijzigen van: <ul style="list-style-type: none"> • brandweeringang • verbindingsweg • opstelplaats • brandweerlift 	6.8	Bereikbaarheid van hulpdiensten

⁷ De VRH houdt geen toezicht in woningen. Hiervoor is het programma Brandveilig Leven opgericht om de bewoners effectiever te informeren over brandveiligheid.
Voor woongebouwen met zorg of zware gelijkwaardigheden geldt specifiek toezicht in de gemeenschappelijke delen.

Categorieën voor advies voorleggen (concept)	Voorbeelden
Omgevingsveiligheid⁸ <ul style="list-style-type: none"> • Bevi inrichting • Bevb buisleidingen • Bevt transportroutes • PGS15 opslag 	<i>Nabijheid route gevaarlijke stoffen of gasleidingen e.d.</i> <i>Aanwezigheid ammoniakkoelinstallaties, Stalling aardgasbussen, ...</i> <i>Innovatie ontwikkelingen met nog onbekende gevolgen:</i> <i>Accu powerwalls, ...</i>
(Tijdelijk) afwijkend gebruik <ul style="list-style-type: none"> • Tijdelijk slapen in daar niet voor bestemde gebouwen • (Kruimel)onthefving bestemmingsplan⁹ 	<i>Anti-kraak, Noodopvang (daklozen, vluchtelingen), ...</i>
Tunnels of tunnelachtige bouwwerken	<i>Wegtunnel, spoortunnel, ...</i>

Stap 4, Lokale belangenafweging (Couleur Locale)

In een aantal gevallen kan een laag geclassificeerd bouwwerk door lokaal bestuur vanuit lokale belangenafweging aangewezen worden. In die gevallen wordt op dit aspect om specifiek advies gevraagd aan de VRH of wordt thematisch toezicht opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

Specifieke belangen	
Voor advies voorleggen (categorieën)	Voorbeelden (niet eindig)
<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfscontinuïteit vitale infrastructuur 	<i>Nutsvoorziening, verkeer, ...</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfscontinuïteit economisch belang 	<i>Visafslag, Madurodam, Flora Holland, ...</i>
<ul style="list-style-type: none"> • (Inter)nationaal belang 	<i>Ambassades, Musea, Koninklijk huis, ...</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Vrijstellingen van regelgeving 	<i>(Rijks)monumenten</i>

⁸ Advisering omgevingsveiligheid (meestal via ODH) integraal meenemen bij bouwadvisering. Toezicht afstemmen met de ODH.

⁹ Volgens notitie 'advisering EV Veiligheidsregio Haaglanden, invulling van de adviesrol bij ruimtelijke plannen'

Bijlage: Toelichting gebruiksfuncties

Toelichting gebruiksfuncties	
• Bijeenkomstfunctie aanschouwen van sport	tribune in een sportgebouw
• Bijeenkomstfunctie café discotheek	café, bar-dancing, discotheek, Let op: Restaurant, bedrijfs- of sportkantine vallen onder overige
• Bijeenkomstfunctie dagverblijf gehandicapten	personen met een fysieke of geestelijke beperking term gehandicapten wordt minder gebruikelijk, men spreekt van zorgbehoefte
• Bijeenkomstfunctie kinderopvang	kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, 24-uursopvang dagopvang met slaapgelegenheid (kinderen tot 4 jaar) of buitenschoolse opvang, 24-uurs opvang (tussen 4 en 12 jaar) Let op: geen gastouderopvang (woonfunctie) als bedoeld in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
• Bijeenkomstfunctie overige	Restaurant, bedrijfskantine, sportkantine, congrescentrum, kerk, wijkgebouw, bioscoop, theater, casino, tentoonstellingsgebouw, museum, prostitutie
• Bouwwerk geen gebouw zijnde	brug, viaduct, hondenhok, steiger, tunnel
• Celfunctie	penitentiare inrichting, detentiecentra, jeugd- en TBS-inrichting, gesloten afdeling van opvang- en uitzetcentra, politiebureau. Let op: Andere ruimten voor het onvrijwillig insluiten van personen vallen niet onder de celfunctie: observatieruimte, passantenruimte, ophoudruimte, verhoorruimte, wachtruimte of (in de gezondheidszorg) isoleerruimte
• Gezondheidszorgfunctie met bedgebied	ziekenhuis, verzorgingstehuis, verpleeghuis, psychiatrische inrichting, medisch kinderdagverblijf, kinderziekenhuis
• Gezondheidszorgfunctie overige	medisch centrum, polikliniek, huisarts, fysiotherapeut, tandarts,
• Industriefunctie	werkplaats
• Industriefunctie lichte	magazijn, opslagruimte, archiefkamer, kweekkas Let op: Verblijven van personen moet een ondergeschikte rol spelen
• Industriefunctie bedrijfsmatig houden van dieren	Stal
• Kantoorfunctie	adviesbureau, administratie, advocatenkantoor, verzekeringsmaatschappij, gemeente secretarie
• Logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw	hotel, motel, pension, kampeerboerderij, brandweerkazerne met slaapgelegenheid, seizoensgebonden huisvesting (land en tuinbouw)
• Logiesfunctie overige	vakantiehuisje, stacaravan, trekkershut
• Onderwijsfunctie basisonderwijs	basisschool, onderwijsfunctie voor kinderen jonger dan 12 jaar
• Onderwijsfunctie gehandicapten	dagverblijf gehandicapten, onderwijs voor personen met een zorgbehoefte, Speciaal onderwijs (ongeacht leeftijd)
• Onderwijsfunctie overige	klaslokaal, collegezaal, voortgezet onderwijs (ongeacht leeftijd)
• Overige gebruiksfunctie personenvervoer (besloten)	stationsgebouw
• Overige gebruiksfunctie overige	trafohuisje, telefooncel, garage, sanitair gebouw (op een camping)
• Overige gebruiksfunctie stallen van motorvoertuigen (besloten)	Parkeergarage (publiek toegankelijk), stallinggarage
• Sportfunctie	zwembad, gymnastiekzaal, sporthal, fitnesscentrum, manege
• Winkelfunctie	warenhuis, supermarkt, reisbureau, winkel bij een tankstation, winkelcentrum, tuincentrum, (auto) showroom,
• Woonfunctie groepszorgwoning	bewoning in groepsverband voor zorg bij meer dan 4 zorgcliënten die samen één huishouding voeren.
• Woonfunctie kamergewijze verhuur	woongroepen, studentenhuysvesting bij meer dan 4 wooneenheden.
• Woonfunctie overige	vrijstaande woning, eengezinswoning, flatwoning, galerijwoning, appartement, portiekwoning, studentenhuys, woonwagen, drijvende woning/woonschip, weeshuis
• Woonfunctie zorgclusterwoning in een woongebouw	zelfstandige bewoning voor zorg (al dan niet met een partner of gezin) bij meer dan 4 woningen in de directe nabijheid van soortgelijk zorgaanbod
• Woonfunctie zorgclusterwoning niet in een woongebouw	zelfstandige bewoning voor zorg (al dan niet met een partner of gezin) bij meer dan 4 grondgebonden woningen aan elkaar grenzend

BIJLAGE 2 Wettelijk kader en verantwoordelijkheden afdeling Risicobeheersing

Alle taken en verantwoordelijkheden van Risicobeheersing vallen binnen de kaders van onderstaande artikelen uit de Wvr en de Gemeenschappelijke regeling en zijn direct voor de VRH van toepassing:

- Wet ruimtelijke ordening (Wro)
- Wet milieubeheer (Wm)
- Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)
- Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)
- Vuurwerkbesluit
- Besluit risico's zware ongevallen (Brzo)

Wet veiligheidsregio's¹⁰

In de Wet veiligheidsregio's is opgenomen welke taken en bevoegdheden aan de veiligheidsregio worden overgedragen.

- Brandweezorg (artikel 3):

In artikel 3, eerste lid staat omschreven: *"Tot de brandweezorg behoort:*

a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt;

b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand".

- Strategische doelen (artikel 3a):

De gemeenteraad stelt ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vast die de gemeente betreffende de brandveiligheid en de werkwijze en kwaliteit van de brandweezorg nastreeft.

- Bevoegdheden (artikel 10, lid c):

Bij de regeling, bedoeld in artikel 9, worden aan het bestuur van de veiligheidsregio de volgende taken en bevoegdheden overgedragen: het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden 2011¹¹

In de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden is onder andere opgenomen welke taken van de gemeenten naar de veiligheidsregio zijn gegaan.

In artikel 3 Overdracht taken en bevoegdheden / basispakket en pluspakket, wordt het volgende beschreven: *"Aan het Algemeen Bestuur worden de taken overgedragen genoemd in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's. In aanvulling op de taken die de Veiligheidsregio op het basisniveau voor gemeenten verricht op grond van artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's (basispakket), kan per gemeente worden overeengekomen dat de Veiligheidsregio ten aanzien van deze taken een hoger voorzieningenniveau levert (pluspakket)".*

¹⁰ Wet veiligheidsregio's, in werking getreden op 1 oktober 2010.

¹¹ Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden 2011, in werking getreden op 2 februari 2011 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2011.

De zogenoemde Wabo-taken, ofwel advisering en toezicht op de omgevingsvergunning en advisering en afhandeling van (klacht)meldingen over brandveiligheid vallen binnen de kaders van onderstaande artikelen uit de Wabo en onderliggende BOR en zijn indirect voor de VRH van toepassing. De verantwoordelijkheid hiervan ligt bij de gemeenten:

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)¹²

Definitie bestuursorgaan (artikel 5.3, lid 2)

Bij algemene maatregel van bestuur worden in ieder geval regels gesteld met betrekking tot een strategische, programmatische en onderling afgestemde uitoefening van de handhavingsbevoegdheden door de bestuursorganen die belast zijn met de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens de betrokken wetten en van het toezicht op de naleving door de onder hun gezag werkzame toezichthouders.

Besluit omgevingsrecht (BOR)¹³

- Handhavingsbeleid (artikel 7.2)

Het bestuursorgaan stelt het handhavingsbeleid vast in een of meer documenten waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen het zichzelf stelt bij de handhaving en welke activiteiten het daartoe zal uitvoeren.

- *Beleid is gebaseerd op probleemanalyse*
- *Beleid geeft inzicht in prioriteitstellingen en te hanteren methodiek voor bepaling van het behalen van doelen*
- *Beleid geeft inzicht in strategie met betrekking tot wijze waarop toezicht wordt uitgevoerd, rapportage van bevindingen van toezicht*
- *Beleid geeft inzicht in afspraken die met andere betrokken bestuursorganen heeft gemaakt*
- *Beleid wordt door college van burgemeester en wethouders aan gemeenteraad bekend gemaakt.*

- Uitvoeringsprogramma (artikel 7.3)

Het bestuursorgaan werkt het handhavingsbeleid jaarlijks uit in een uitvoeringsprogramma waarin wordt aangegeven welke van de voorgenomen activiteiten het bestuursorgaan het komende jaar uitvoert.

- *Uitvoeringsprogramma wordt afgestemd met andere betrokken bestuursorganen*
- *Uitvoeringsprogramma door college van burgemeester en wethouders aan gemeenteraad bekend gemaakt.*

- Uitvoeringsorganisatie (artikel 7.4)

Het bestuursorgaan richt zijn organisatie zodanig in dat een adequate en behoorlijke uitvoering van het handhavingsbeleid en het uitvoeringsprogramma gewaarborgd is. Daartoe draagt het bestuursorgaan er in ieder geval zorg voor dat de personeelsformatie ten behoeve van de handhaving en de bij de onderscheiden functies behorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden vastgelegd;

¹² Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), in werking getreden op 1 oktober 2010.

¹³ Besluit omgevingsrecht, in werking getreden op 1 november 2014

- Borging van de middelen (artikel 7.5)

Het bestuursorgaan draagt er zorg voor dat de voor het bereiken van de gestelde doelen en de voor het uitvoeren van de activiteiten benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt en in de begroting worden gewaarborgd. Tevens dat de wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen inzichtelijk wordt gemaakt, voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma voldoende benodigde financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zonedig worden aangevuld of het uitvoeringsprogramma zo nodig wordt aangepast.

- Monitoring (artikel 7.6)

Het bestuursorgaan bewaakt met behulp van een geautomatiseerd systeem de resultaten en de voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma en het bereiken van de gestelde doelen.

- Rapportage (artikel 7.7)

Het bestuursorgaan rapporteert periodiek over het bereiken van de doelen, de uitvoering van de voorgenomen activiteiten in verhouding tot de prioriteitstelling en de uitvoering van de afspraken.

BIJLAGE 3 Uitgangspunten basistakenpakket risicobeheersing

Voor de goede dienstverlening en uitvoer van onze basistaken risicobeheersing zijn afspraken met onze partners gemaakt. Onderstaande uitgangspunten zijn het resultaat van goed overleg met gemeenten en evaluatie na ervaringen uit de afgelopen jaren. De basistaken risicobeheersing worden uitgevoerd door de afdeling Risicobeheersing binnen de Directie Brandweezorg van de VRH. De taken zijn op basis van de Wvr.

In de meeste situaties is de gemeente bevoegd gezag. In enkele gevallen ligt dit bij een andere partij ¹⁴of is de behandeling uitbesteed aan de ODH. Met deze partijen worden separate afspraken gemaakt met de VRH, gebaseerd op dezelfde uitgangspunten.

1 Grondbeginselen:

1.1 Basistaken VRH

Om invulling te geven aan de doelstellingen uit de Wvr levert de VRH vanuit haar expertise fysieke veiligheid de volgende basistaken¹⁵:

- ✓ Advies op fysieke veiligheid (brandveiligheid en omgevingsveiligheid)
 1. Bestemmingsplannen en ruimtelijke besluiten
 2. Infrastructuur (bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen)
 3. Omgevingsvergunning milieu
 4. Omgevingsvergunning bouwen
 5. Omgevingsvergunning brandveilig gebruik
 6. Gebruiksmelding
 7. Evenementen
 8. Vuurwerkontbranding
 9. Uitgangspunten brandbeveiligingsinstallaties
 10. Handhaving en bestuursrechtspraak brandveilig gebruik
- ✓ Toezicht op brandveiligheid (Aangewezen taak)
 11. Toezicht brandveilig gebruik
 - Toezicht gebruiksmelding
 - Toezicht na (Klacht)melding brandonveilige situatie
 12. Toezicht bouwen (ondersteunend)
 13. Toezicht evenementen

1.2 Prioriteitstelling basistaken

De VRH hanteert de volgende richtlijnen voor het prioriteren van basistaken:

- ✓ Uitvoeringsprogramma Risicobeheersing (jaarlijks bijgesteld)
- ✓ Risicoclassificering bouwwerken 2018 (risico hoog, midden of laag)
- ✓ Handreiking evenementenveiligheid 2018 (behandelaanpak A, B, C of D)
- ✓ Checklist advisering EV ruimtelijke plannen
- ✓ Werkafspraken advisering VRH aan ODH

¹⁴ Bijv: SODM-EZK (Geothermie), ANVS-I&W (kernenergie) ILT-I&W (defensie), Provincie (BRZO en vuurwerkbesluit).

¹⁵ Naast de genoemde basistaken voert de VRH meer taken uit die niet specifiek benoemd worden. Het betreft bijvoorbeeld adhoc vraagstukken, deelname aan (veiligheids)overleggen en samenwerkingen met andere diensten

1.3 Rolverdeling gemeente en VRH

Met de gemeente als bevoegd gezag gelden de volgende uitgangspunten in de rolverdeling met de VRH:

- ✓ Gemeente is het aanspreekpunt voor inwoners en bedrijven.
VRH is inhoudelijk adviseur voor de gemeente op de genoemde advies taken
- ✓ VRH is daarnaast rechtstreeks aanspreekpunt aan inwoners en bedrijven bij:
 - Toezicht brandveilig gebruik
 - (Klacht)melding brandonveilige situatie
 - Uitgangspunten brandbeveiligingsinstallaties
 - Brandveilig leven
- ✓ VRH kan op verzoek van de gemeente aanvullend adviseren in specifieke gevallen. Deze couleer locale wordt ieder jaar opnieuw vastgesteld en opgenomen in het uitvoeringsprogramma.
- ✓ Gemeente is verantwoordelijk voor de ambtelijke procedure
 - Ontvangst, registratie en ontvankelijkheid
 - Publicaties en ter inzagelegging
 - Inhoudelijke toets en verwerking adviezen
 - Juridische procedures en handhaving
 - Dossiervorming en archivering
- ✓ VRH houdt actuele objectregistraties en werkdossiers bij voor het plannen van toezicht brandveilig gebruik
- ✓ Gemeente informeert de VRH over de afhandeling of besluitvorming van zaken waarover geadviseerd is door de VRH aan de hand van een kopie inclusief bijlagen.
- ✓ VRH adviseert bevoegd gezag binnen redelijk termijn
 - Regulier behandeltermijn is 2 weken of 10 werkdagen
 - Afwijkingen (eerder of later) gebeurd in overleg

2 **Proces uitgangspunten**

Hieronder volgen de vereenvoudigde proces omschrijvingen van de basistaken risicobeheersing.

2.1 Advies bestemmingsplannen en ruimtelijke besluiten

- ✓ VRH adviseert in alle gevallen bij wijzigingen en ontheffingen
 - Advies op volledigheid (inhoudelijk kwalitatief)
 - Inhoudelijk advies op omgevingsveiligheid
 - Het behandeltermijn wijkt af en is afhankelijk van de omvang van de beoordeling (2-6 weken)
- ✓ VRH adviseert in specifieke gevallen bij kruimelonthefing en binnenplanse ontheffing

2.2 Advies infrastructuur

- ✓ VRH adviseert bij verschillende taken op bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen
- ✓ VRH is aangesloten bij grote verkeers- en opbrek overleggen
- ✓ VRH voert regie bij grote infrastructurele projecten op veiligheid (multi, alle drie de kolommen)

- 2.3 Advies omgevingsvergunning milieu
- ✓ Bevoegd gezag of behandeling ligt niet altijd bij de gemeente
 - ✓ VRH adviseert op verzoek van Omgevingsdienst Haaglanden
 - Advies op volledigheid (inhoudelijk kwalitatief)
 - Inhoudelijk advies omgevingsveiligheid (milieu)
 - Het behandeltermijn wijkt af en is afhankelijk van de omvang van de beoordeling (2-6 weken)
- 2.4 Advies omgevingsvergunning bouwen
- ✓ VRH sluit aan bij vooroverleg hoog risico bouwwerken
 - ✓ VRH adviseert op beginselplannen voor hoog risico bouwwerken
 - ✓ Gemeente toetst de aanvraag op ontvankelijkheid
 - ✓ VRH adviseert bij hoog en midden risico bouwwerken zodanig dat het advies is over te nemen bij de besluitvorming:
 - Veiligheidsrisico's en wettelijke kader
 - Nog in te dienen gegevens
 - Nadere aanwijzingen omtrent Brandveilig gebruik
 - ✓ VRH adviseert op brandbeveiligingsinstallaties als onderdeel van nog in te dienen gegevens bij het besluit bouwen
- 2.5 Advies omgevingsvergunning brandveilig gebruik
- ✓ Gemeente toetst de aanvraag op ontvankelijkheid
 - ✓ VRH adviseert inhoudelijk op brandveiligheid
 - Het advies is over te nemen bij de besluitvorming
 - ✓ VRH plant toezicht brandveilig gebruik in voor het volgende jaar
- 2.6 Gebruiksmelding
- ✓ Gemeente toetst de melding op ontvankelijkheid (en verstuurd het ontvangstbewijs)
 - ✓ VRH voert een inhoudelijke beoordeling uit bij hoog en midden risico bouwwerken
 - Brandonveilige situaties worden afgehandeld met toezicht brandveilig gebruik waarna een nieuwe melding volgt.
 - Correcte meldingen worden ingepland voor toezicht brandveilig gebruik in het volgende jaar (volgens uitvoeringsprogramma)
- 2.7 Advies evenementen
- ✓ VRH sluit aan bij vooroverleg (dienstenoverleg) grote (C) evenementen
 - ✓ Gemeente toetst de aanvraag op ontvankelijkheid
 - ✓ Gemeente classificeert volgens de handreiking evenementenveiligheid 2018 welke behandelaanpak nodig is.
 - Voor lichte evenementen (A regulier) gelden standaard voorwaarden en wordt de Risicobeheerder in de wijk geïnformeerd
 - ✓ VRH adviseert volgens behandelaanpak A specifiek, B en C evenementen
 - Advies op volledigheid (inhoudelijk kwalitatief)
 - Inhoudelijk advies op brandveiligheid zodanig dat het advies is over te nemen bij de besluitvorming (VRH breed ook multidisciplinair op gezondheidszorg, hulpverlening etc)
- 2.8 Vuurwerkontbranding
- ✓ VRH adviseert op de verklaring van geen bezwaar (VVGB) inhoudelijk op brandveiligheid

2.9 Uitgangspunten brandbeveiligingsinstallaties

- ✓ Buiten de vergunning trajecten adviseert de VRH op verzoek van bedrijven over installaties in relatie tot brandweeroptreden.
- ✓ VRH informeert de gemeente over de uitkomst

2.10 Toezicht brandveilig gebruik bouwwerken

- ✓ VRH houdt planmatig toezicht op hoog en midden risico bouwwerken.
 - Hoog risico bouwwerken iedere twee jaar
 - Midden risico bouwwerken iedere vier jaar
- ✓ VRH houdt projectmatig toezicht zoals per gemeente is overeengekomen (binnen 20% couleur locale) en vastgesteld in het uitvoeringsprogramma.
- ✓ VRH houdt toezicht na (klacht) melding brandonveilige situatie. Afhankelijk van de gevaarstelling wordt dit van te voren afgestemd met de gemeente.

Stappenplan:

1. VRH voert een initiële controle uit, met als uitkomst:
 - VRH informeert de gebruiker/eigenaar bij geen (noemenswaardige) gebreken of wanneer de gebreken ter plaatse verholpen zijn
 - VRH verzoekt de gebruiker/eigenaar de geconstateerde gebreken te verhelpen
2. VRH plant een vervolg controle in (op basis van hersteltermijn), met als uitkomst:
 - VRH bevestigt aan de gebruiker/eigenaar dat de gebreken verholpen zijn
 - VRH verzoekt de gebruiker/eigenaar opnieuw de geconstateerde gebreken te verhelpen

Advisering handhaving & advisering bestuursrechtspraak

Indien de gebreken herhaaldelijk niet verholpen worden gaat het stappenplan verder:

3. VRH informeert de gebruiker/eigenaar van overdracht van het dossier aan de gemeente en adviseert de gemeente om handhaving met een vooropgestelde vooraankondiging
4. Gemeente verstuurt de vooraankondiging naar gebruiker/eigenaar
5. VRH adviseert de gemeente op afhandeling van eventuele zienswijzen
VRH adviseert de gemeente op besluitvorming met een vooropgestelde besluit
6. Gemeente verstuurt het besluit naar de gebruiker/eigenaar
7. VRH plant een vervolg controle in (o.b.v. hersteltermijn), met als uitkomst:
 - De gebreken zijn verholpen: de VRH stuurt een bevestiging naar het bevoegd gezag met het advies het besluit in te trekken
 - De gebreken zijn niet verholpen: er volgt uitvoering van het Besluit in nader overleg met de gemeente.

2.11 Toezicht bouwen

- ✓ Gemeente is regievoerder en informeert de VRH over de start bouw
- ✓ VRH ondersteund bij hoog risico bouwwerken en in specifieke gevallen
- ✓ VRH adviseert op uitgangspunten van brandbeveiligingsinstallaties
- ✓ VRH levert iedere controle een bijgewerkt opname rapport op ter advisering/informatie aan de gemeente
- ✓ VRH levert bij de oplevering een opleverrapport op ter advisering aan de gemeente.

2.12 Toezicht evenementen

- ✓ VRH sluit aan bij vooroverleg (dienstenoverleg) grote (C) evenementen
- ✓ VRH controleert zelfstandig evenementen op basis van de classificatie (behandelaanpak)
 - Controle op categorieën B/C/D liggen bij de Preventie Inspecteur van Dienst
 - Controle op categorie A liggen bij de Risicobeheerder in de wijk
- ✓ VRH handelt ter plaatse gebreken af of schaalte op met de Gemeente

3 Aanlever voorwaarden

Om de juiste dienstverlening te kunnen leveren gelden de volgende uitgangspunten.

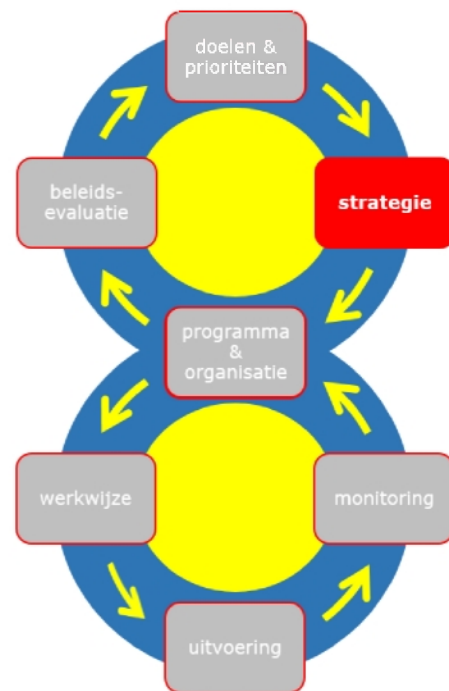
- ✓ Informatie uitwisseling gebeurt digitaal via OLO of een centraal mailadres:
 - Advisering Risicobeheersing algemeen: risicobeheersing@vrh.nl
 - Advisering VRH evenementen: evenementen@vrh.nl
 - Advisering VRH rechtsvolging: bezwaar@vrh.nl
 - Gemeente mailbox volgens bijlage "Contact gegevens Bevoegd Gezag"
- ✓ Het verzoek tot advies bestaat uit de volgende informatie:
 - Vertrouwelijkheid van de stukken (of zelfs geheimhouding)
 - Adviesvraag (activiteit, wijzigingen, integraal of specifiek advies)
 - Toets niveau (bij rechtens verkregen niveau is de laatste vergunning nodig)
 - Behandelaar bij de gemeente met contactinformatie
 - Het aanvraagformulier (indien van toepassing)

BIJLAGE 4 Uitwerking organisatorische projecten

In deze uitwerking is rekening gehouden met de ambities van Brandweer Nederland. Een win-winsituatie waarbij de organisaties staan voor dezelfde opgave, dezelfde taal spreken en werken aan overeenkomstige onderwerpen. In de volgende passages worden drie speerpunten beschreven voor de komende jaren en het ontwikkelpad voor risicobeheersing.

Risicogericht werken

Aan de hand van de visie Risicogerichtheid wordt de werkwijze van regelgericht naar risicogericht en van toezichthouder/ toetser naar adviseur verder doorontwikkeld. Geleid door drie stappen wordt het toepassen ingebed binnen risicobeheersing.



Stap 1, de risico's in beeld: vanuit een breder perspectief worden risico's geanalyseerd en geduid voor het prioriteren van de juiste (mitigerende) instrumenten op organisatieniveau. Dit betreft een continue proces gevoed door landelijke ontwikkelingen, onderzoeken en (regionale) risicoanalyses. Aan de hand van de uitkomsten wordt mede voor risicobeheersing de passende instrumenten bepaald.

Stap 2, integrale risicobenadering: binnen deze benadering vindt onderscheid plaats door te bepalen hoe en in welke mate invulling wordt gegeven aan de instrumenten. Onderdeel van de integrale risicobenadering is de advisering op het kenmerkenschema waarbij rekening wordt gehouden met het type gebouw, de techniek, het gedrag van gebruikers, de invloed op de omgeving, het brandverloop en de (on)mogelijkheden van de hulpverleningsdiensten. Met een krachtenveldanalyse wordt bepaald wie verantwoordelijk is voor, of bereid is de risico's te mitigeren. Dit heeft ook gevolgen voor de keuze om in het werk bijvoorbeeld te stimuleren of over te gaan op dwingend sturen.

Stap 3, duurzame gedragsverandering: regelgeving schrijft het minimale (brand)veiligheidsniveau voor. Deze regelgeving tezamen met handhaving is een eerste stap in risicobeïnvloeding. Een eerste stap omdat verschillende branden bij bouwwerken hebben aangetoond dat voldaan kan zijn aan het minimale brandveiligheidsniveau maar de praktijk anders heeft uitgewezen. Om veiligheid verder te laten toenemen is de doorontwikkeling van toezichthouder/ toetser naar veiligheidsadviseur van belang. Meer inzetten op onderhandelen in de voorfase, op uitnodigen, stimuleren tot aanvullende maatregelen en gedragsverandering. Dit vraagt niet langer alleen het toepassen van regelgeving maar het interpreteren van de geest van de regelgeving, verbonden aan de integrale risicobenadering, uitgevoerd in de adviseursrol.

Specialiseren

De komende periode zet risicobeheersing breed in op het doel specialisatie. Meer focus wordt gelegd op de kwalitatief hoogwaardige uitvoering van één specifieke taak of taakveld. Per taakuitvoering kan de focus verschillen op onder meer de vakinhoud, processen en het netwerk.

Taakuitvoering Risicomanagement: gaat daarbij in op het monitoren, analyseren, leren en adviseren omtrent de omgeving en milieu aspecten, die zowel een positieve als negatieve invloed kunnen hebben op de veiligheidsregio zelf en haar omgeving. Denk hierbij aan buurtbatterijen, geothermie, verduurzaming, multifunctioneel ruimtegebruik en inwoner verdichting en de energietransitie. Specialisaties die daarbij horen zijn de tunnelveiligheid, het omgevingsveiligheid, de infrastructuur, de milieuadvisering, (alternatieve) brandstoffen en 2^e lijns brandonderzoek.

Taakuitvoering Toetsing: bouwt de komende periode verder aan de kennis en kunde die betrekking heeft op technologische en complexe vraagstukken alsmede het vroegtijdig aan tafel komen bij ontwikkelaars. Vijf specialisaties zijn ten tijde van dit schrijven in ontwikkeling. In het jaar 2020 zijn de specialisaties blussystemen, elektrische systemen, bouwkundige voorzieningen, FSE (Fire Safety Engineering) en gebruik & organisatie volwaardig en geïmplementeerd.

Taakuitvoering Toezicht: zal bij de gebouwgebruikers die hebben aangetoond te voldoen aan de minimale (brand)veiligheidseisen, specialiseren in het verder verhogen van de brandveiligheid. De risicoanalysemonitor¹⁶ zal daarvoor worden ingezet waarbij de brandweer in haar adviseursrol met de gebruikers de monitor doorlopen en een risicogericht advies afgeven. Hiermee wordt ingezet op de duurzame gedragsverandering en integraal adviseren.

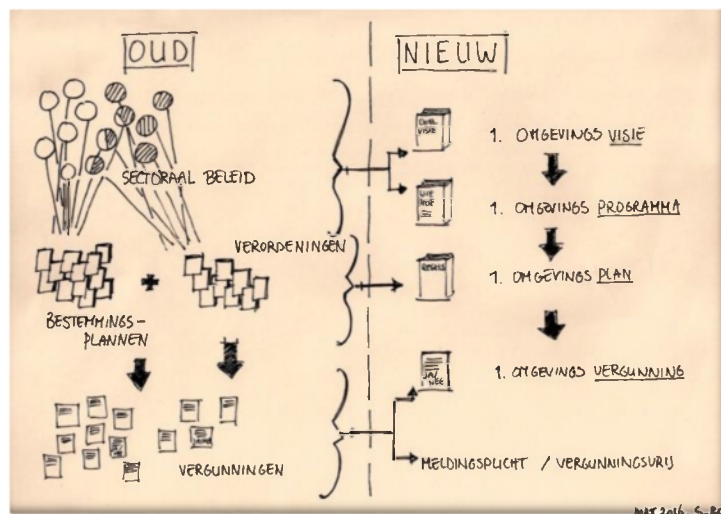
Taakuitvoering Brandveilig leven: zal specialiseren in het eigen vermogen voor het aangaan van allianties. Brandveilig leven interventies lenen zich in toenemende mate voor een co-creatieproces met partners. Door mee te bewegen en aan te sluiten bij initiatieven uit de samenleving, te verkennen waar de gemeenschappelijke belangen liggen en gezamenlijk optrekken kan mede invulling gegeven worden aan de organisatie doelstellingen van de brandweer. Van het zelf doen, via anderen doen.

¹⁶ Analyse instrument op het ruimtelijke profiel, veilige ontvluchting en toetreding, beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en gedrag & houding om te komen tot een risicogericht advies

Omgevingsrechtproof

Aankomende wet- en regelgeving zoals de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) beïnvloedt de uitvoeringspraktijk voor de organisatie. Een andere manier van werken en een andere manier van denken is als gevolg van het veranderende omgevingsrecht nodig.

De Omgevingswet bundelt de wetgeving en de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Het is mede de bedoeling dat de fysieke leefomgeving integraal wordt benaderd en meer lokaal maatwerk mogelijk wordt. Gemeenten kijken naar, en verwachten daarbij de inbreng op het gebied van veiligheid in de leefomgeving, van de organisatie. Met de wetgeving verandert het proces, de instrumenten en tot op zekere hoogte de taken van de organisatie.



De Wkb privatiseert op termijn - geheel of gedeeltelijk - de bestaande preventieve bouwplantoets en het toezicht op de realisatiefase van bouwwerken. Niet de plannen vooraf, maar het gerealiseerde bouwwerk wordt getoetst op het voldoen aan bouwtechnische voorschriften door het bevoegd gezag. Wel zal de vergunningsaanvrager vooraf informatie overleggen die van belang is voor de brandweerinzet. Uitgangspunt is hierbij dat de brandweer adviseur is en blijft van de gemeente en andere bevoegde gezagen.

Een bestaand onderwerp maar in de geest van de wetgevingsontwikkelingen is het gemeentelijk Integraal Veiligheidsplan (IVP). In het IVP worden de ambities en de doelen op het gebied van veiligheid – en hiermee brandveiligheid - beschreven. Dit omvat de inspanningen die de gemeente zal verrichten en van de inspanningen die worden verwacht van de lokale (veiligheids)partners. Verbinding tussen het IVP en het regionaal beleidsplan is daarmee essentieel.

De komende jaren wordt de voorbereiding en de inzet op het omgevingsrecht geïntensiveerd door in te zetten op de volgende drie thema's die onderling nauw verbonden zijn.

Adviesrol nieuwe stijl

De organisatie zet in op de adviesrol nieuwe stijl (adviseur 3.0). Voor veiligheid houdt dit in dat de organisatie vanwege haar kennis en haar positie in bijbehorende netwerken de aangewezen partner is voor stakeholders als het gaat om veiligheidsvraagstukken. Er is kennis en contacten om kwalitatief hoogwaardige veiligheidsadviezen te geven. De organisatie is daarmee een risicogericht adviseur voor diverse partijen zoals het bevoegd gezag, planontwikkelaars, initiatiefnemers maar ook voor de private bouwplantoetsers (Wkb). Daar waar de kennis er (nog) niet is, is de organisatie in staat deze door middel van onderzoek en analyse te verwerven. Op inhoud komt de vernieuwing merendeels overeen met het speerpunt 'specialiseren' met de volgende aanvullingen.

Taakuitvoering Risicomanagement: zet de ontwikkeling van externe veiligheidsadviseur naar omgevingsadviseur door. De omgevingsadviseur schuift vroegtijdig aan tafel om mee te denken over de (juridische) borging van veiligheid in de verschillende planvormen via bijvoorbeeld planregels, beleidsregels of omgevingswaarden. Nadrukkelijke aandacht wordt daarbij gegeven aan organisatie thema's zoals de crisistypen, incidentbestrijding, bluswatervoorziening, bereikbaarheid, risicogerichtheid en zelfredzaamheid.

Taakuitvoering Toetsing: adviseert de gemeenten grotendeels aan voorkant van het VTH-proces tijdens de vooroverlegfase en tegen de opleveringsfase van bouwwerken. Voor het hoger risicovolle objecten lijkt de bestaande adviesrol te blijven bestaan.

Taakuitvoering Toezicht: door de verandering in het meldings- en vergunningsstelsel vindt een verdere verschuiving plaats naar het toezichthouden op de algemene geldende regels en de daadwerkelijke risico's. Er wordt ingezet op het risicogericht adviseren met inbegrip van de lokale regelgeving die is vastgelegd in het zo geheten omgevingsplan en de meldingen.

Taakuitvoering Brandveilig leven: sluit aan bij de totstandkoming en uitvoering van de gemeentelijke IVP's. In gesprek met belanghebbende en door gezamenlijke inzet op veiligheidsvraagstukken wordt mede invulling gegeven aan de organisatie doelen.

Borging van adviestaak in het regionaal beleidsplan

De uitvoeringstaken van risicobeheersing moeten op termijn in het licht van de Omgevingswet geborgd worden in het regionaal beleidsplan. Dit geldt voor de adviesfunctie met betrekking tot omgevingsplannen, vergunningsaanvragen die betrekking hebben op een milieubelastende activiteiten en brandveiligheid als geheel voor het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crisis.

Informatievoorziening

De komende periode zal onderzocht worden wat de mogelijkheden, onmogelijkheden, verplichtingen en gevolgen zijn van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) voor de organisatie. Het DSO ondersteunt gebruikers bij de uitvoering van processen voor planvorming, vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het is een geordend, verbonden en samenhangend geheel van wet- en regelgeving, afspraken en digitale voorzieningen, gegevens en bronnen.

Ook veiligheidsinformatie zal ondergebracht worden in het stelsel. De organisatie is gebruiker van de informatie, hierbij moet gedacht worden aan gegevens over bedrijven met gevaarlijke stoffen, aanwezige brandpreventieve voorzieningen in gebouwen en over de primaire bluswatervoorziening. Ook is de organisatie bronhouder voor informatie, waarbij gedacht kan worden aan gegevens over branden, secundaire en tertiaire bluswatervoorziening, rampbestrijdingsplannen, bereikbaarheidskaarten. De informatie in het stelsel moet voldoen aan de 3 b's: (Juridisch) bestendig, betrouwbaar, bereikbaar (en dus navolgbaar).